

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedden

4. szám.

Pest, april 24. 1849.

Borúra derű.

Hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fiztetetik.

Hir szerint a budai négy zászlóaljából álló őrsereg parancsot kapott Henzy tábornoktól, — ki en passant mondva, néha pusztá mulatságból saját kezeivel korbácsolá a budai népet, — magát az elvonulásra készen tartani, míg ellenkezőleg a lánczvidéknél a karózatfal még ma is szaporított, sőt a lánczvidék légbe repítésével is fenyegetőznek. Borzasztó tény, és haszontalan, de éppen azért telik ki olly emberekkel, kik temérdek pogyászok közt mindent csak becsületet és — hála istennek — észet nem hordanak.

Ma dél előtt igen hiteles tudósításokat hallánk, a' tegnap elindult 8 gőzös elfogatásáról. Az örvendetes esemény Csepelnél történt. A megszabadult rabok közül néhányan már Pesten láttattak, s a hajókra rakott temérdek podgyász s néhány száz fogoly ellenség kezünkben van. Legfontosabb azonban, hogy a' gőzösök ismét rendelkezésünkre állanak, mellyeket, ha Eszékre érkeznek, oda ragasztott volna a feketesárga enyv.

Egy huszár elmaradván társaitól, megállt a nemzeti színház előtt, hol azonnal sokaság vette körül. Koszoruk, és köszöntések jöttek mindenfelől reá. Egy nemes szivű urhölgy közeledett hozzá a' többek között, s mondá: „Ugy-e sokat, szenvedtek?” — „Nagyon sokat,“ felelé szeliden a' huszár. „Én is sokat szenvedtem,“ mondá a nemes hölgy, s kezét nyújtá a huszár felé. A huszár meg akará csókolni a gyöngéd kezét, de a hölgy megelőzé őt

s megcsókolá a huszár kezét. — A körülálló tömegből soknak kicsordult szeméből a' könnyü e látomásra, annyival inkább, mert tudá hogy e hölgy, mióta idegen nyomá földünket, mindig gyászba öltözve járt.

A debreczeni Marczius tizenötödike Pálffy Albert szerkesztése alatt igen alá szállott politikai hitelében Madarász miatt, kinek mint halljuk, bizonyos gyémánt-pert akasztottak nyakába, Pálffy Albert pedig egyik legpártosabb esatlósa volt a' hosszú kezü Madarásznak.

A Pesti Hirlapot ezután Szilágyi Sándor, a famosus hirü Figyelmezőnek hűséges dolgozótársa, szerkesztendő, mint már Januárban elkezdte volt. Furesa circulus vitiosus.

A Pesti Hirlap írói ígérnek, hogy megírják a császári seregek gyáva futásának történetét. Ez éppen jól fogna kijöni, ha nem tudnók, hogy a Figyelmezőben eddig azoknak folytonos diadalait írta meg a helyettes ideiglenes szerkesztő, kinek pénzén még most is a császár képe van egyik oldalon, a másikon meg talán Magyarország — árnyéka.

Budapest april 24-kén.

Budapest szabad, az osztrák zsoldosok vitéz harezosaink fegyverei által szerte üzve, s a hite szegett dynastiának ereje megtörve.

Nemzetünk hatalma a világ előtt igazolva, — s a magyar nép függetlenségét, s önállóságát biztósító alap letéve.

Mi Budapestiek az elviselhetlen rabszolgai jármat lerázva, bátrabban mozgunk, — s negyedfél havi kínos sanyargatásaink után ma lélekzünk először szabadon.

A nyelvnek önkény fonta kötelékei szétszaggatva, s szabad emberekhez illőleg beszélnünk tartózkodás nélkül, dicsőítjük bajnok seregünk páratlan diadalát, s magasztaljuk a magyarok istennek végnélküli hatalmát.

Mert látják szemünk a nemzet szabadítóját, s az elnyomatott népszabadságának felkent bajnokait.

Az emberinem műveltsége egész sugárait árként lövelő nap, a sajtó ujjalag tiszta fényben ragyog, bilincseit letárva gát nélkül terjesztheti a felvilágosodásnak üdv-derítő malasztjait.

Tág tér nyílt általa véleményünk szabad nyilvánítására, s mit hazánkra üdvösnek vélünk, bátran hirdethetjük édes hazánk fiainak.

Az édes szabadság e nagy ünnepén nem halgathat egy percig is a Martius Tizenötödike, melly Budapest utcáin nemzeti nagyságunk pítymaltával, első hirdeté felvirultát a szent szabadságnak.

Felvesszük tehát ma Mártius Tizenötödikének, folyó év Január 5-kén az oroszok által zsarnokilag megszakasztott fonalát, — s örömet irányában folytatva hirdetjük azon elveket, mellyeket honunk boldogsága megalapítására hasznosaknak vélünk.

Közöljük a világ színpadán feltűnő fontosb eseményeket, mellyek kivált, a népek szabadságával szorosb összefüggésben állanak.

Véleményünket félelem s személy válogatás nélkül kimondjuk, — s a visszaélések ellen szót emelni kötelességünknek ösmerjük.

A szerkesztőség.

Kossuth szózata Gödöllőről.

Magyarok! az Árpádok ezer éves szent földének ős szaba lakói! üdvöz legyetek!

A' népszabadság istene, ki az igaz ügyet soha el nem hagyja, és seregünk hősiei vitézsége, meghagyák sok szenvedés után érnünk a napot, hogy üzzük határaitokról az ellenséget. Azon ellenséget, ki a barátság és béke szavaival élesen fent fegyverrel lépte át hazánk határait, hogy raboljon, gyilkoljon, pusztítson, s magyar nemzetünket az élők sorából kitörölje. — Azon ellenséget, ki megszegve a nemzetnek adott szent esküjét, miszerint szabadságunkat, ősi alkotmányunkat megörzendi, szentségtelen bűnös esküt mondott, hogy kiirtsa a magyart földéről, mellyen szabad nemzet volt ezred éven át. — S ki hogy e káromlást valóvá tehesse, elkövetett mindent, mi istentelenség, felhasznál mindent eszközt, — a legborzasztóbbat, a legaljasabbat. Űzi az ország vitéz hadserege azon ellenséget, kinek honáruló biztosa Nógrádban, Somogyban immár megkezdték újra a nép nyakába vetni a robot jármat, mellyet a törvény eltörölt, s mellyet ujjalag nyakatokba róni soha sem engedünk. — Űzi azon ellenséget, melly császári parancsot adott ki a mult hónapban, hogy ott, hol a jobbágyság eltöröltetett is, az eltörölt robot, dézma árának felét a jobbágy

saját erszényéből tartozzék megfizetni, holott ezen fizetés alul titeket feloldott a magyar törvény, melyet szabadságtok védelmére fentartani erős elhatározott akaratunk.

Vitéz hadseregünk úzi határaitokról azon el-
lenséget, kinek császára azt merete mondani:
hogy Magyarország nincs és nem lesz többé, ki
erdélyi testvéreinket tőlünk el merete szakítani,
Horvátországot a magyartól elrabolni, saját ha-
zánkat eldarabolni, s legtermékenyebb vidékeink-
ből egy külön Ráczországot alkotni, azon
rácz rablók számára, kikkel a magyar nemzet ki-
irtására szövetekezni nem iszonyodott. —

Vitéz hadseregünk úzi határaitokról azon ellen-
séget, mely a merre megfordult, futása közben
is elég gyáva volt rabolni, mint az utonállók ra-
bolnak, mely meg nem elégedett azzal, hogy el-
lopott, elrabolt mindent, mit megennie, meginnia
lehetett, hanem a mit nem birt felemészteni, el-
rontott, elpusztított, hogy éhséget hagyjon hátra
számotokra, sőt embertelen vadsággal, pusztán
rablási s kártékonyági indulatból kitépte gyer-
mekeitek fejei alól a párnákat, s szélnek ereszté
pelyheit, sőt nem kímélte a templomokat, ki-
feszegette az oltár márványkövét, leégette a ká-
polnák fedelét, — kinek még tisztjei közt is
akadtak emberek, kik saját kezeikkel törték fel
rablás végett a szekrényeket, vagy kik zsebre
rakták az ezüst kanalakot ott, a hol megvendé-
geltettek, s ilyen azon ellenség, melyet az ausz-
triai császár országunkra küldött, hogy eltörölje
országunkat, kiirtsák nemzetünket, s a népet
szolgává és koldussá tegye!

Ám de él az igazságnak istene! kinek örök
jósága, gondviselése öröklik hazánk felett. —
Reánk bocsátá a szenvedésnek napjait, hogy fel-
ébredszze a nép keblében a hazának szent szere-
tetét, hogy kimerítse hosszas türelmét, mellyel
századokon át tűrte a nyomást, szolgaságot, —
reánk bocsátá isten a szenvedések napjait, hogy
érezzük becsét a fenyegetett szabadságnak, és
erőnköt összeszedve az isten által hazánknak szánt
jövendő boldogságot munkával, áldozattal meg-
érdemeljük. —

Megjövendöltem nektek hónapok előtt, hogy
az ausztriai császár zsarnokságából Magyarország
szabadsága, önállása, függetlensége fog felvirá-
gozni.

És istennek hála, úgy van!!! — Legyen ér-
te áldott az urnak szent neve, de legyen a nem-
zetnek örökös hálójával áldott a vitéz magyar
hadsereg, mely életét, vérért a hazáért örömmel
áldozva, rettenthetlen vitézséggel veré az ellenség
összes erejét és folytonos győzelemmel haladva a
dicsőségnek ösvényén, téged óh magyar nép, hős
kérésnek árán szabaddá, boldoggá teszen! Az el-
lenség hazug győzelmekkel kérkedett, hogy a ma-
gyar népet elámítsa, kétségbe ejtse. — Ez bélyeg-
ző gyávaság, mert hazudni csak gyáva képes. —
Ámitott téged hazug hírekkel, hogy Erdélyből ki-
verték seregeinket, hogy Szegedet ostrommal be-
vette Jellaics, ki Szegednek soha még csak kör-
nyékét sem láthatta.

Sőt a mi több, — most midőn öt nap alatt
négyyszer megveretve, a legerősebb állomásaiból
kiszorított Windischgräcz, Schlick, Jellaics egész
seregével egyetemben Poroszlótól Pestig és Vá-

czig szaladt, midőn e szöveget Gödöllőn, azon
szobában írom, hol Windischgräcz 24 óra előtt
Magyarország leigazásáról mert álmodozni, még
most is, midőn egész serege megveretve fut, s
egész Erdélyt, Magyarország két harmadát a zsar-
nok körmei közül kiragadtuk, még most is a pes-
ti béres hírlapokban nem szégyenli azt hazudni,
„hogy ő győzött Jászberénynél.“ —

E kétkedésre adom nektek megnyugtató valá-
szul véreim! atyámfiai! hogy én, és a nemzet baj-
nokainak derék vezérei, győzelmes hadseregünk-
kel Gödöllőn vagyunk, hová szuronnal törtek
utat rettentetlen honvédeink. Gödöllőn, mellyek
partjairól elővöldezők tűz között küldött tüzeink
a kérkedő ellenséget, — Gödöllőn, mellynek part-
jairól a pesti Dunáig üzik huszáraink a futamló-
kat. — És amott Erdélyben nincsen császári ellen-
ség többé. Nyakunkra hozá ezen császár a vad
muszkákat, de Bem és az erdélyi magyar hadse-
reg utolsó emberig kiverte Erdély szent földéről
az ellenséget, muszka pártfogóival egyetemben. —
És lent a Bácskában Perezel bevette Sz. Tamást,
mellynek ostroma tovább annyi elpazarlott vér
áldozatjait került. — És felszabadította Péter-
váradot, mellyet osztrák árulás hálózott körül, és
kiszítja a rácz rablótól a dús alföldet. Ide fent
pedig, hol az ellenség fő ereje magyar hont akará
meghódítani G ö r g e y fővezér, és alatta Damia-
nics, Aulik, Klapka, Gáspár tábornokok, Schlick-
ket Hatvannál, Jellaicsot Tápió-Bicskénél,
Windischgräczet, Schlickket újjól Jellaicsal
egyesülve az izsaszegi rémítő pontokon megverék,
Gödöllőt elfoglalva, győzelmes seregeinkkel már a
Rákoson állanak. Még néhány nap, és Magyarhon
szabad lesz, és hazánk szent földét nem tapodandja
bitor ellenség. Ezt adom nektek örvenletes tu-
domásul hazámfiai!

ÉLJEN A SZABAD MAGYAR HAZA!!!!

Kelt a gödöllői főhadiszálláson, Krisztus fel-
támadásának ünnepén. April 7-én 1849.

Kossuth Lajos,
kormányi elnök

Pest April 24-kén. 1848.

Négy hónapig lobogott tornyainkról a gyűlölt
császári szín.

Négy hónapig nehezült Budapest lelkes lakói-
ra a katonai zsarnok uralmi ólom terhe.

Négy hónapig valánk e szemtelen fajnak kény-
szerült szolgálai tulajdon házaikban, s a czudar
által úton útfélen lenézett, kicsufolt rebellisek.

Rebelliseknek ezimezett bennünket e nadály
nép; s nem ők rebellálnak-e a nemzetek legszen-
tebb jogai ellenében?

Nem ők akarják-e megsemmisíteni alkotmá-
nyunk s ezzel nemzeti életünket, a mellynek szent
feltartására 14 osztrák tett esküt, s ugyanennyi
lett hűtlen esküjéhez?

Ti vagytok rebellisek, ti vérengző ebek, kik
a legszentebb nemzet-jogok, — kik a korszellem
ellen valátok vakmerők fegyvert fogni.

De jaj nektek a szabadság szent Istenének

ítélőszéke előtt! mert a ti jutalmatok elmondha-
tatlannul szörnyű leend. . . .

Nem fogom általán fejteni a képeket, mellyek
a főváros szomorú láthatásán e borús napokban
felmerültek, mert ezek egy némellyikétől a lélek
össze-borzad; hanem kiválólólag csak azokat szán-
dokom feltüntetni, a mellyek lelkiünk bús ójjelén
— fényesillagokként átragyogták.

S itt első helyen kell megemlítenem Budapest
lelkes leányainak lángoló honszerelmét.

Mert midőn künn az utált feketesárga ural-
gott mindenfelé, mi ekkor társaságban élénk tri-
color cocárdákat látánk hű honleányink hazasze-
relemlől égő kebelén diszelegni.

E jelek — így szólának ők — mindannyi szí-
várványok, mellyekben Isten sz. ígéretet tesz
nemzetünknek: hogy annyi szívvérrel kivívott
szabadságát elnyomni többé nem engedni.

Midőn kórházból kiszabadult béna honvéde-
ink, — e szájalomra méltó szomorú áldozatok —
feltűntek olykor az utczákon, az volt legszeren-
esebb hölgyeinkből, ki első, ki legtöbb osztrák
tiszt láttára ajándékozhatá meg a sebesekeket pár
garassal.

Oh hát ha azt tudnátok, mi szent buzgalom-
mal vevék össze minden nemzeti színeit az iker
városok boltjainak, hogy minél több háromszíni
rőzsát, minél több érdemkoszorút tűzhessenek lel-
kes hadseregünk mellére, és homlokára!

Istenemre! Ily honleányokat csak Sparta mu-
tathat fel!

Ifjuságunk fényesen viselé magát hasonlólag,
mert mindjárt a pünkösdi királyság legeleső nap-
jaiban egy sercsarnoki zeneestélyen jelenvén meg
„Rákóczyt“ játszatott szünetlenül; s midőn a
szinte nagy számmal megjelent osztrák tiszték
visszatorlásul a „Gott erhalté-t“ huzaták rá, — a
közönségről kalaplevélt követelve: az ifjuság
készebb volt haza távozni a teremből; mint az új
császár tiszteletére kalapját leemelni.

A leforrázott német tiszték bámulva nézték a
nem várt jelenetet, s esodálkozások még nagyobb-
bult, midőn a zenészek hűtlenségét is kénytele-
nek valának tapasztalni.

Ily jelenetnek nem egyszer valának kénsze-
rült szemlélői a gyűlölt zsoldosok.

Ám jól történt. — Én nyilván köszönetet
mondok mindazoknak, kik a czudarokkal érezte-
ték, hogy ők az armány ördögeinek bérszolgái.

Jászkiurty Gábor.

Pest april. 24

Fővárosunk negyedfél havi ostrom állapota
alatt, mi, kiket a sors tűzhelyeink mellé csatolt,
igaz, sokat szenvedtünk, azon nyereségünk még is
volt, hogy közelebből ismerkedhetünk meg az osz-
trákház legelső hőseivel.

Annyi önkény, alacsonyosság, s kis hitüségrel
soha nem lehetett fogalma egy még teljesen meg
nem romlott lelkű embernek, mennyi az egyébkint
alacsony fondorkozásiról ösmeretes habsburgi di-
nastia főbb satelleseinek minden léptökből kiszö-
gellert.

Nem pirultak az arcátlanok győzelmet hirdetni akkor, midőn még az utcai gyermek is tudta vitéz seregeink által történt megveretésüket.

Éjjel hordatták ezreit sebesülteiknek, hogy veszteségüket a lakosok előtt palástolják.

Azt hívén szegény ördögök, mikép a hazafiak figyelmét ez által kikerülik, pedig a szabadulás után epedő, éjeket virasztott a kerepesi, üllői, és váci utakon, csak hogy láthassa, hány kocsival fogyott meg a zsoldosok száma.

Minden alacsony lelelkűség, s a spionok számtalansága daczára, másnap tudta minden hazafi az osztrák sereg veszteségét, sebesülteit mennyisége pontosan kiszámítatott.

'S a' gyáva vezérek még is győzelmet hirdettek, s hazudsággal pezsgő falragaszaikban kislelkűleg kevesíték sebesülteik számát, miről pedig már ekkor biztos tudomása volt a rokon keblű hazafiaknak.

Közhirré tették, mikép ők a harez mezején történekről pontosan értesítik a közönséget, s csak egy veszteségük nem volt, mellyet nyilvánossá tenni elég szerények lettek volna.

Milly különbség az önméltóságát érző, de azért vak tiszteletet gögösen nem igénylő magyar kormány, s a felfuvalkodással saturált zarnok vezérek eljárása között!

A honvédelmi bizottmány csak úgy közzétette seregeink nagy szombati, moori sat. veszteségét, mint legfényesebb győzelmeit, — míg e kislelkűek még a kápolnai, szolnoki, jászberényi győzelmeikkel is mertek nyilvánossan kérkedni.

S a gyalázatos fajnak hasonnemű organumai, a piszkos Figyelmező, Magyarór, Pesther-Zeitung, Courir sat. — Még ama szemtélen hazudságokat is öregbíték, nem pirulván a németek veszteségét seregeinknek, s győzelmünket, saját magoknak eltulajdonítani.

Hogy a népben a magyarkormány iránti minden bizalmat megingassanak, nem átalottak a legalacsonyabb rágalmakkal fellépni, s lapjaik telvék voltak a nemzet jobbai ellen szórt piszkos mocskolódásokkal.

Eláraszták a kétvárost kémekkel, folytonosok lettek a befogatások, s sok becsületes hazafi egy véletlen kibocsátott szóért szabadságával, sőt életével is lakolt.

Mit mondjunk a különféle ürügyök alatt tett alacsony zsarolásokról? — Mit mondjunk a buzgó hazafi izraeliták emberietlen üldöztetéséről?

Vérbetűkkel lesz a historiában felírva az utált Vindisgraecznek, emberiséget sértő rendelete, mellyben minden hónapba hű izraelita befogatásért, az egész közönséget sujtá.

S alig hívénk szemeinknek, midőn gyalázatos rendeleteit falragaszaiban olvasánk, — s mit az őskor tyrannairól valaha hallottunk, az osztrák bérek által napjainkban valószínűleg éreztük.

A szegény nép nyakára tola zsoldosinak, hizlalását, — s a gyalázatos faj kivevé szájából a csecsemőnek utolsó harapását.

Ruháinkból kifosztottak, s utolsó párnáján sem hagyák nyugodni a szegényt.

Az utasnak lovaít kifogták, s a tulajdonosnak még szólni sem volt szabad tulajdonának visszaszerzése végett.

Véginségre juttattak mindnyájunkat, — s út-

kozottá tették a késő utókor előtt emlékéit a zarnok osztrák dynastiának.

De hála a gondviselésnek megtanultuk, becsülni szabadságunkat, — s megutálni a zarnok uralmát, s vértiszomjas poroszlóinak, alacsony kislelkűségüket.

RIADÓ. *)

Harczra! kelet dicső faja,
Forr, sodor a világ zaja.
Nemzetek uj sorsa készül,
Álld meg a sikot vitézül.

Ifju szabadságod
Hóhéra közelget,
Megölni a népet,
A nemzeti lelket.

Már zeng a riadó,

Hív a tárogató.

Előre, előre!

A harczi mezőre

Rab elleneinknek gyászos temetőre.

Hallod-e, a fejedelmek
S gögös urak mit mivelnek?
Ülvén éji tanácsokat,
Készítik a rablánczokat.

És vad katonáik,
Rémségi a földnek,
Nagy messze vidéket
Pusztítva betöltnek.

Már zeng a riadó stb.

Tudd meg oh nép, a királyok
Véreden hízott nádályok.
S ingadozó trónjok alatt
Veled rakatnak örfalat.

Pénzed kizsarolják,
Véred lecsapolják,
Országod, erődöt
Széjjeldarabolják.

Már zeng a riadó stb.

Látod-e már, téged mi nyom?
Ez a sötét vérhatalom,
A mellyben a tanácsosok
Honárulók és czinkosok.

Kik ördögi úton
Cselt vetnek a jóra,
Fényt, czimet akasztanak
A kötni valóra.

Már zeng a riadó stb.

Kelj fel azért, ne hagyj magad,
Légy te dicső, nagy és szabad.
S tiéd leszen a győzelem,
Zsarnoké a kín s gyötrellem.

*) Jelen költemény Windischgraetz betörése előtt iratott.

Élj, hald a hazáért!
Ez mostan a játék;
Ám élni szerencse,
De halni dicsőség.
Már zeng a riadó stb.

Kiket e föld harti zárnak,
Őseink jó hirre várnak;
Várjanak-e még sokáig?
Legyünk méltó unokáik.
Példáikat adjuk
Firól fira által,
Halván becsülettel,
S élvén a halállal.
Már zeng a riadó stb.

A hazáért, szabadságért
Nem először ontunk ma vért.
Hadd lássa meg az idegen,
Gázolhat-e más népeken.
Győzelmi szerencse!
Álld meg lobogónkat,
Hogy földre tiporjuk
Az eltiporókat.

Már zeng a riadó,

Hív a tárogató

Előre, előre!

A harczi mezőre,

Rab elleneinknek gyászos temetőre.

Erdélyi.

Pest, april 24-kén.

Ütött az óra! Igen, a szabadság órája! És a nyomasztó iga lerázásával egy üdvhozó tekintet nyílik el előttünk a jövőbe, egy tekintet uraim, mellyet ömlengőbb képen csak nem lehet rajzolni, mintha magyar tekintetnek mondjuk! Oh, mi ragyog amott elénk! — Magyar Nemzet Szabadsága! — minő tünöklő jelenet az, mi örömtelt keblünket dagasztja? — A magyar nemzetnek lett jelentékenysége a többi europai nemzetek között! — Oh te kedves magyar nép beteljesítended hivatásodat, megnyirbáltad a zarnok kancsukát, kiragadod azt majdan egészen is az isten kegyelméből! Hiszem, hogy minden magyar ember szívéből szólnak, midőn azt olvasztotta erőnk megdézette határozott akaratunkat, addig nem pihenni, addig nem kényelmeskedni, addig a fegyvert le nem tenni, míg a szabadság tipró gaz ellenség ki nincs hajtóvadászva határainkból, addig le nem tenni a fegyvert, míg a német sógorok vas karjainktól lecsapottan szabtuk feltételeinket el nem fogadja és szabad létünket s alkotmányunkat el nem ismeri. Hogy pedig azt tenni kell, megtanítja dicső vitéz seregiink és azért ám uraim, most annál inkább kettőztetve feszítsük meg erőnk! Minden magyar ember legszentebb hivatása a küzdelem, mert egy egész egykamaratu nemzet meghódítása példátlan a világ történetében.

Ne búsuljatok polgártársak, a kár, mit eddig szenvedtünk, könnyen pótolható, áldott dús föl-

dünk csak hamar megtéti, ha szabadság napja rá sütend. Lám a kis Németalföld, a mely alig ér fél tiszán inneni területünkkel, egy maga sikra állott az akkor leghatalmasb spanyollal, midőn ez vad barbársággal szabadsága s vallása után agyarkodott s legnehezebb hazafiat egymásra öldöste. A kétségbeesés s a fével küzdött 10 évig az inquisitio hóhérjai ellen, látta, hogy rontja a vérszopó virágzó városait, hogy teszi semmivé nagy-szerű kereskedését, — e kis honnak lelkét, — de az a nép elrettenhetlenül huzolt; úgy mint mi, esúful kikergette hazájából az ellenséget és polgártársak! öt év mulva városai még kétszeresen virágzókká, kereskedésük s nemzeti gazdagságuk még százszorosan emelkedetté lőnek, mint küzdelmük előtt, úgy hogy a spanyolok magok is utójára eltörpültek előttök.

Kedves hazám! e sors s Mátyás király fénykora vár reád. Finis coronat opus.

Ujra.

Január 5-én reggel alig hihetünk szemecinknek, midőn Pest városháza tornyán nemzeti zászlónk helyett előbb egy félvég fehér vásznat, később az undok fekete sárga színt, s a Duna tulpartján az osztrák zsoldosok csordáját pillantánk meg.

A császárilag felszerelt hadsereg átvonult Pestre, de bejövetele halotti menet, s zenéjek a fájdalom hangja volt minden igaz hazafira.

A nép leveretve, mint pásztorától megfosztott nyáj, nem volt semmi zaj, nem hangzott semmi örömháng, ha csak néhány fülesbagolynek vészhozó huhogásait ki nem vesszük, kik rikácsoló torkok mélyéből, zsiróval üdvözlék Pán Jelaesichot.

Ők is közülök leginkább azon kakuk fiak kik, idegen országból egy bottal vándoroltak hazánkba, s népünk jószívűségével csalárdul visszaélve most felhőket verdeső palotáikból megvetőleg tekintenek a verejtékével kenyerét kereső munkás hazafiakra.

Kiknek ubi bene ibi patria keblökből a hon-szeretetnek csirája is kipersodve, s kik tiz haza jólétéért sem hagynák betörtetni házuk ablakának egyik tábláját.

Ezek vígan ugrádoztak teremeik fényes padozatán széles jó kedvökben reményelve, mikép a nemzetőri rájuk nézve terhes szolgálattól felszabadulva, a honvédek s egyéb magyar fiatalságnak a népszabadsága iránt buzgó lelkesedését szemlélni nem kénytelenítetnek.

S ezt ők a csend, béke és rend helyreállításának mondották; oh gyalázatos faj, ugyan mikor volt Budapesten nagyobb semély s vagyonbeli

bátorság, mint mult évi martiustól december végéig?!

Ellenben alig tették be lábokat városunkba a híres disciplinált császári sereget a tolvajság napi rendre jött, s nem mult el egy új rablás s boltok feltörése nélkül, vagy nehezetekre esett a népek ártatlan vigsága, s fájlaltatok, hogy ti, kik évek óta szíjjátok méltatlanul édes hazánk vérért, a hon iránti kötelességre serkentettetek?! —

Mit bánjátok ti a nép nyomorait, mit törődtek ti mások elnyomatásával, csak ti házbériteket pontosan szedhessétek? —

Hála Istennek azonban a jobb érzésűek irányában elenyészett ezen éji denevéreknek számok s nyílt democratiában cserzkedni soha se merészelnék.

Örömök mind az által rövid volt a circumspectusoknak, mert Windischgrätz a nervus rerum gerendarumba is ugyan hamar belemarkolt, s a hausherreneknek nyakukba veté a katona tartásnak szörnyű munkáját.

Igaz ugyan, mikép az erőselekkü hausherrség kivált az első hetekben, nem csak békével türe a terhet, de sőt örömmel szolgált a csend és rend embert ölő gépeinek.

Nem kíméltek tőlök semmit, édes örömet szolgáltak a császár hódító népénkk, s rendszerint 3 féle étellel s borral látták el a sógorokat, még előbb hazánk védőitől még a szállást is megtagadták.

Ama dúsgazdag háziur, kinek egyik hatalmas palotája büszkélkedve pislog a Duna hullámira, s ki az időben 4 magyar katonának sem akart égi szállást adni, 125 vagy tán több schwarezgelb vitézeket tömetett étellel, s magyar borral tüzelteőket naponkint véreink kaszabolására.

Sok példait hozhatnánk fel a honárulás illy gyalázatos eseteinek, ennyi azonban most elég, máskor ha szükség többet is szolgálunk.

Budapesti ujdonságokat írjunk, midőn a napi események századok mulva is érdekesbbségek lesznek, minden képzelhető ujdonságoknál.

Honvédeinket keblünkhöz szoríthatjuk, s vígan örömmel legeltetjük örömkönyes szemecinket nemzetünk vitéz fiainak harez ezette sorain.

Ámde azért lássuk a próa-életnek is némelly jeleneteit.

Sok történt Budapesten három hó alatt! biz isten, ha mindazt három századra rakta volna a sors, sok lett volna elviselni az emberi nemnek.

Igaz, többen eltűntek körünkből; s részint erősnék részint, fájdalom sokakat megfosztott a jelen öröm élvezésétől.

Ki nem látta, alig hiheti, mire nem képes a

vérszomjas önkény? s mit nem vitt végbe egy negyed év alatt a diestelenül uralkodni vágyó osztrákháznak teljes hatalmu ágense Windischgrätz és satellessei?!

Hirdetés.

Alolítottak ezennel tisztelettel jelentik; miszerint négyosztályu magyar fitanodájokat a nagyhiducza Boskoviczféle házból az újterre Steinleinféle házba áttétvén, a kereskedelmi tan minden ágaira külön osztályt nyitának, mire valamint arra, hogy tanodájokban a magyar szellemi nevelésre különös tekintettel vannak a t. cz. Szüléket figyelmeztetni kötelességüknek tartják.

Neumann Salamon.
s Konosi József,
egy négyosztályu magyar
fitanoda tulajdonosai.

Nemzeti színház.

Pest, kedden, april 24-kén, 1849.

SZABAD HANGOK.

Ének és szavalati egyveleg 2 felvonásban.

Személyek:

Első szakasz:

- 1-ső Rákóczi induló.
- 2-dik Hymnus Kölcseytől, Erkel zenéjével.
- 3-dik Népdal: Télen, nyáron pusztán az én lakásom: éneklő Hollósi K.
- 4-dik Europa csendes, Petőfitől, szavalja Fáneci.
- 5-dik Népdal: „Elszegődtem Tarnóczára sat.“ éneklő Füredi.
- 6-dik Hunyadiból kar: „Meg halt a eselszövő.“

Második szakasz:

- 1-ső Puritánból kettős dal, éneklő Füredi és Reina.
- 2-dik Szavaltat Komlosi Ida által.
- 3-dik Népdal Petőfitől „Talpra magyar-“ éneklő a fíkar.
- 4-dik Négyes magyar táncz, tánczolják: Kurecz Ant. Sári Fáni, Amon Roza és Campilli.
- 5-dik Párdal Portici némából: Steger és Füredi által.
- 6-dik Benyovszkiból, Magándal: éneklő Farkas K. és Mazur: a fíkar által.

Szerencsénk volt lapunk szerkesztőjeül megnyerni, holnaptól kezdve, Gaal Józsefet.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES szám ára 3 kr. pp.